

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-2S/237/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2020200177
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová, LL.M
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2025:2020200177.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Vladimíry Slobodovej, LL.M a členov senátu JUDr. Davida Žáka a JUDr. Daniely Uhríkovej v právnej veci žalobcu: Trnavský samosprávny kraj, so sídlom Starohájska 10, Trnava, IČO: 37 836 901, zast. advokátskou kanceláriou Brook Partners Law Firm, s.r.o., so sídlom Skálná 11, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 54 481 791, proti žalovanému: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Dobrovičova 12, Bratislava, IČO: 00 156 621, za účasti: Slovenský pozemkový fond, Búdková č. 36, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky číslo spisu: 5705/2020-420, číslo záznamu: 20186/2020 zo dňa 19.05.2020, takto

rozhodol:

I. Správny súd rozhodnutie ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky číslo spisu: 5705/2020-420, číslo záznamu: 20186/2020 zo dňa 19.05.2020 ako aj rozhodnutie žalovaného č. spisu 5594/2019-430, Z: 50891/2019 zo dňa 08.11.2019 z r u š u j e a v e c v r a c i a orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie.

II. Žalobcoví p r i z n á v a voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania.

III. Ďalším účastníkom právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

I.
Pribeh administratívneho konania

1. Krajský súd v Trnave (ďalej len „KS v Trnave“) podaním zo dňa 26.03.2019 požiadal žalovaného o začatie správneho konania a rozhodnutie v zmysle § 17 ods. 5 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 229/1991 Zb.“), či sa zákon č. 229/1991 Zb. vzťahuje na nehnuteľnosti v k. ú. A., obec A., okres B., zapísané na LV č. XXX. Žiadosť odôvodnil tým, že sú pochybnosti o nehnuteľnostiach, ktoré rieši v rámci civilného súdneho konania v spore vedenom pod sp. zn. 26Co/20/2018, pôvodne na OS Piešťany pod sp. zn. 4C/27/2009 v spojení s odvolacím konaním na KS v Trnave pod sp. zn. 11Co/309/2011 a mimoriadnym dovolaním na NS SR sp. zn. 2 MCdo/7/2014 (žalobca: Slovenská republika, za ktorú koná Slovenský pozemkový fond proti žalovanému: Trnavský samosprávny kraj, Trnava o určenie vlastníckeho práva ku nehnuteľnostiam; nehnuteľnosti boli v tom čase zapísané v prospech žalobcu).

2. Žalovaný rozhodnutím č. spisu 5594/2019-430, Z: 50891/2019 zo dňa 08.11.2019 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) rozhodol:

I.: § 1 ods. 1 písm. a) zákona č. 229/1991 Zb. sa vzťahuje na nehnuteľnosti parcely reg. „C“ katastra nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva (ďalej len „LV“) č. 609, pre okres Piešťany, obec a k. ú. A.: parc. č. 155/1 (záhrada) o výmere 2488 m², parc. č. 157/2 (záhrada) o výmere 7813 m², parc. č. 703/1 (orná pôda) o výmere 247413 m², parc. č. 711/1 (orná pôda) o výmere 92031 m², parc. č. 711/13 (záhrada) o výmere 9399 m², parc. č. 717/77 (orná pôda) o výmere 8250 m², parc. č. 717/79 (záhrada) o výmere 1855 m²;

II.: § 1 ods. 1 písm. a) až c) zákona č. 229/1991 Zb. sa nevzťahuje na ostatné nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX v k. ú. A., obec A., okres B. vo vlastníctve Trnavského samosprávneho kraja, Trnava.

3. Žalovaný odôvodnil rozhodnutie tým, že za účelom zistenia skutočného stavu a fotodokumentácie sporných nehnuteľností uskutočnil obhliadku v teréne v dňoch 31.5.2019, 26.9.2019, rokovania so zástupcami Strednej odbornej školy Rakovice, oboznámil sa s históriou školy. Dospel k záveru, že stavby sú dlhodobou neodlučiteľnou súčasťou školy a výchovno – vzdelávacieho procesu, využitia školských cvičných pozemkov, ovocných sádov a budov (skleník, šopa, ...) a sú súčasťou vyučovacieho procesu. Majetok v užívaní školy už pred rozhodným obdobím slúžil a tvoril majetkovú podstatu školského zariadenia, ktorého hlavným poslaním bolo zabezpečovať praktický výcvik žiakov a plniť účelové pedagogické poslanie. Pri rozhodovaní prihliadol na charakter sporných nehnuteľností, na formálny zápis v evidencii nehnuteľností ale aj na ich skutočné využitie. Zaoberal sa pojmom poľnohospodársky pôdny fond k dátumu účinnosti zákona č. 229/1991 Zb., k 24.6.1991, ako ho vtedy definoval zákon č. 53/1966 Zb. Terénnou obhliadkou bolo zistené, že budovy zapísané na LV č. XXX buď zanikli („sklad“ so súp. č. 25 na pozemku s pare. č. 157/8 a „skleník“ so súp. č. XXX na pozemku s pare. č. 157/6) alebo boli prestavané, ale ani ku dňu účinnosti zákona neslúžili a ani v súčasnosti neslúžia poľnohospodárskej výrobe. Výrok I prvostupňového rozhodnutia odôvodnil tým, že pozemky uvedené v tomto výroku boli ku dňu účinnosti zákona č. 229/1991 Zb. (k 24.6.1991) v evidencii katastra evidované ako pozemky registra „C“, druh je záväzným údajom katastra nehnuteľností a že užívanie pozemkov školou nevylučuje § 1 ods. 1 písm. a) zákona č. 229/1991 Zb. Žalovaný sa v odôvodnení vypořiadal okrem iného aj s námietkou žalobcu o rozšírení predmetu konania oproti upovedomeniu o začatí konania z 30.4.2019.

4. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podali rozklad obaja účastníci konania, Trnavský samosprávny kraj proti výroku I. a Slovenský pozemkový fond (ďalej len „SPF“) proti výroku II. Minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky rozhodnutím číslo spisu: 5705/2020-420, číslo záznamu: 20186/2020 zo dňa 19.05.2020 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) potvrdil a rozklad zamietol. V odôvodnení okrem iného doplnil, že § 1 ods. 1 písm. a) až c) zákona č. 229/1991 Zb. sa nevzťahuje na ostatné nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX: 23 pozemkov, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, ostatná plocha, vodná plocha a 13 stavieb (sklady, dielne, skleníky, šopa, sýpka, váha) postavené na pozemkoch p. č. 2/10 až 12, p. č. 156/2, p. č. 157/5 až 8, p. č. 717/2 a 3, p. č. 717/75, p. č. 717/78 a p. č. 717/138, lebo sú dlhodobou neodlučiteľnou súčasťou školy a výchovno – vzdelávacieho procesu. Zhrnul obsah rozhodnutí civilných súdov ohľadom týchto nehnuteľností a to rozsudok OS Piešťany č. k. 4C/27/2009—68 zo dňa 23.6.2011 potvrdený rozsudkom KS v Trnave sp. zn. 11 Co 309/2011 z 3. júla 2013 (oba určili vlastníctvo v prospech SPF) a uznesenie NS SR sp. zn. 2MCdo/7/2014 z 30. júla 2015, ktorý zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvého stupňa v napadnutej časti a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie aj s názorom, aby sa sudy zaoberali tým, či sa na sporné nehnuteľnosti vzťahuje § 1 zákona č. 229/1991 Zb. Argumentoval, že vlastníctvo k pozemkom sa určuje od stavby k pozemku a nie opačne od pozemku k stavbe rozhodnutia vychádzala aj z rozsudkov v obdobných veciach (pr.: KS Nitra sp. zn. 7Co/251/2012 z 19. 09. 2013 a KS Bratislava sp. zn. 55/103/2017 z 21. 05. 2019). Výrok I. prvostupňového rozhodnutia potvrdil a odôvodnil tým, že ide o pôdu z poľnohospodárskeho pôdneho fondu vzhľadom na § 1 ods. 1 písm. a) zákona č. 229/1991 Zb. a obsah § 1 ods. 2 zákona č. 53/1966 Zb. (podľa ktorého, poľnohospodárskym pôdnym fondom je poľnohospodárska pôda obhospodarovaná (orná pôda, záhrady, chmeľnice, vinice, ovocné sady, lúky, pastviny) a pôda, ktorá bola a má byť naďalej poľnohospodársky obhospodarovaná, ale dočasne obrábaná nie je.)

II.

Žaloba

5. Žalobou doručenou Krajskému súdu v Trnave dňa 22.07.2020 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie žalobcu a zrušenia oboch rozhodnutí z dôvodov ich nezákonnosti podľa § 191 ods. 1 písm. c), d), e), f), g) SSP,

domáha sa prieskumu postupu predchádzajúcemu vydaniu rozhodnutí, uplatnil si náhradu trov konania. Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 20S/102/2020-108 zo dňa 17.9.2020 postúpil Krajskému súdu v Bratislave.

6. Žalobca namieta postup správneho orgánu v tom, že rozhodol nad rámec, lebo v upovedomení o začatí správneho konania vo veci rozhodnutia podľa § 17 ods. 5 zákona č. 229/1991 Zb. neboli uvedené všetky nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, ale len nasledovné: Pozemky: parc. reg. „C“ č. 2/10 (zastavané plochy a nádvoría) o výmere 383 m², parc. reg. „C“ č. 2/11 (zastavané plochy a nádvoría) o výmere 827 m², parc. reg. „C“ č. 2/12 (zastavané plochy a nádvoría) o výmere 286 m², parc. reg. „C“ č. 2/13 (zastavané plochy a nádvoría) o výmere 223 m², parc. reg. „C“ č. 4/1 (ostatné plochy) o výmere 1475 m², parc. reg. „C“ č. 156/2 (zastavané plochy a nádvoría) o výmere 214 m², parc. reg. „C“ č. 157/1 (ostatné plochy) o výmere 411 m², parc. reg. „C“ č. 157/5 (zastavané plochy) o výmere 178 m², parc. reg. „C“ č. 157/6 (zastavané plochy a nádvoría) o výmere 35 m², parc. reg. „C“ č. 157/7 (zastavané plochy a nádvoría) o výmere 19 m², parc. reg. „C“ č. 157/8 (zastavané plochy a nádvoría) o výmere 40 m², parc. reg. „C“ č. 703/2 (zastavané plochy a nádvoría) o výmere 1670 m², parc. reg. „C“ č. 707/4 (ostatné plochy) o výmere 453 m², parc. reg. „C“ č. 707/5 (ostatné plochy) o výmere 1440 m², parc. reg. „C“ č. 707/6 (ostatné plochy) o výmere 660 m², parc. reg. „C“ č. 709/1 (vodná plocha) o výmere 396 m², parc. reg. „C“ č. 709/3 (vodná plocha) o výmere 50 m², parc. reg. „C“ č. 717/2 (zastavané plochy a nádvoría) o výmere 47 m², parc. reg. „C“ č. 717/3 (zastavané plochy a nádvoría) o výmere 1191 m², parc. reg. „C“ č. 717/75 (zastavané plochy a nádvoría) o výmere 614 m², parc. reg. „C“ č. 717/78 (zastavané plochy a nádvoría) o výmere 713 m², parc. reg. „C“ č. 717/138 (zastavané plochy a nádvoría) o výmere 401 m²; Stavby: sklad súp. č. 25 postavený na parcele č. 157/8, sklad súp. č. XXX postavený na parcele č. 2/12, váha súp. č. XXX postavený na parcele č. 717/2, šopa súp. č. XXX postavený na parcele č. 717/138, sýpka súp. č. XXX postavený na parcele č. 2/11, dielne súp. č. XXX postavený na parcele č. 2/10, skleník súp. č. XXX postavený na parcele č. 717/3, skleník súp. č. XXX postavený na parcele č. 717/75, skleník súp. č. XXX postavený na parcele č. 157/5, skleník súp. č. XXX postavený na parcele č. 157/6, skleník súp. č. XXX postavený na parcele č. 157/7, dielne súp. č. XXX postavený na parcele č. 156/2. Z tohto dôvodu nebol žalovaný oprávnený rozhodovať o ostatných nehnuteľnostiach z LV č. XXX.

7. Žalobca namieta nesprávnosť právneho posúdenia žalovaného v tom, že nehnuteľnosti uvedené vo výroku I. prvostupňového rozhodnutia tvoria poľnohospodársky pôdny fond. Žalobca tvrdí, že všetky nehnuteľnosti uvedené na LV č. XXX nespĺňali a nespĺňajú definíciu poľnohospodárskeho pôdneho fondu v zmysle zákona č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu (ďalej len „zákon č. 53/1966 Zb.“), lebo desiatky rokov slúžia Strednej odbornej škole Rakovice, príp. jej právnym predchodcom (ďalej ako „škola“), primárne pre potreby vyučovacieho procesu, neslúžili ako výrobný prostriedok umožňujúci dosiahnutie sebestačnosti vo výrobe základných potravín. Na žiadnu nehnuteľnosť z LV č. XXX sa nevzťahuje ustanovenie § 1 zákona č. 229/1991 Zb., pretože tieto nehnuteľnosti v čase nadobudnutia účinnosti zákona č. 330/1991 Zb., ktorým bol zriadený Slovenský pozemkový fond, ani v čase účinnosti zákona č. 229/1991 Zb., nie je možné považovať za nehnuteľnosti, ktoré má na mysli ustanovenie § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb., keďže tieto nehnuteľnosti neslúžili poľnohospodárskej výrobe, ale tvorili majetkovú podstatu školského zariadenia.

8. Žalobca ďalej namieta nedostatočné odôvodnenie oboch rozhodnutí, lebo nie je uvedený dôvod, prečo bolo rozdielne rozhodnuté o nehnuteľnostiach slúžiacich na ten istý účel a to aj napriek dvom terénnym obhliadkam (31.5.2019 a 26.9.2019). Všetky nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX najneskôr od roku 1945 slúžili pre potreby školy ako nástroj, ktorého účelom je praktický výcvik žiakov, ich záujmové odborné činnosti, ide o školské hospodárstvo, ktoré jednoznačne slúži a vždy slúžilo na účely vzdelávania a ďalšie pedagogické činnosti. Nehnuteľnosti z LV č. XXX v čase nadobudnutia účinnosti zákona č. 229/1991 Zb. taktiež neslúžili poľnohospodárskej výrobe, ale tvorili majetkovú podstatu školského zariadenia - školského hospodárstva. Podporne sa odvolal na rozsudok KS Nitra sp. zn. 7Co/251/2012, dňa 19.3.2013 („nehnuteľnosti, keďže slúžili praktickému výcviku žiakov, nie je možné považovať za výrobný prostriedok, umožňujúci dosiahnuť sebestačnosť vo výrobe základných potravín (§1 ods. 1 zák. č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu), preto tieto nehnuteľnosti nemohli slúžiť poľnohospodárskej výrobe a netvorili poľnohospodársky pôdny fond.“)

9. Namietal, že správny orgán mal vychádzať zo skutočného charakteru dotknutých nehnuteľností a nie zo zápisu v katastri nehnuteľností (NS SR rozhodnutím sp. zn. M-Sždov 13/02 zo dňa 1.9.2003 konštatoval vo vzťahu k zákonu č. 229/1991 Zb., že „zákon pri rozhodovaní správneho

orgánu o nevydaní, resp. vydaní pozemku oprávneným osobám neukladá správne orgánu povinnosť rozhodnúť podľa toho, ako je pozemok označený v katastri nehnuteľností.“). Žalobca uviedol parcely z LV č. XXX, ktoré neboli uvedené v upovedomení o začatí konania, a to: parc.č. 155/1 s výmerou 2488 m² (je pod cestou v parku a je súčasťou uzavretého areálu školy v blízkosti Parku v Rakoviciach), parc. č. 157/2 s výmerou 7813 m² (je súčasťou parku), parc.č. 711/3 (bývalý jablňový sad a je súčasťou parku), parc.č. 717/77 - záhrada s výmerou 8250 m² (marhuľový sad, o ktorý sa starajú študenti v rámci svojej odbornej praxe), parc.č. 717/79 - záhrada s výmerou 1855 m² (sú na nej študentské políčka k odbornej praxi) a parcely v prenájme: č. 703/1 (orná pôda s výmerou 247713 m²) a parc.č. 711/1 (orná pôda s výmerou 92031 m²). Podľa žalobcu aj tieto parcely v čase účinnosti zákona č. 229/1991 Zb. (24.6.1991) tvorili majetkovú podstatu školského hospodárstva, v súlade so zákonom č. 78/1978 Zb. o školských zariadeniach zabezpečovali praktický výcvik žiakov. Všetky hore uvedené parcely sa nachádzajú v areáli školy, ohradený oplotením. Parcely 155/1, 157/2, 703/1, 711/1, 711/3 sú súčasťou národnej kultúrnej pamiatky parku v Rakoviciach - zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod číslom 996/2, alebo sa nachádzajú v jej bezprostrednej blízkosti a tvoria jeden nedeliteľný parkový celok. Parcely č. 717/77 a 717/79 sa nachádzajú v blízkosti školského internátu a sú súčasťou praktického vyučovania žiakov, slúžia ako cvičné políčka.

III.

Vyjadrenie žalovaného

10. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 2S/237/2020-120 zo dňa 08.03.2021 (právoplatné dňa 18.03.2021) pribral do konania Slovenský pozemkový fond ako účastníka administratívneho konania, ktorý sa k žalobe vyjadril. Žalovaný popiera, že by bolo rozhodnuté nad rozsah upovedomenia o začatí konania, lebo v písomnom oznámení o možnosti vyjadriť sa k podkladom pred vydaním rozhodnutia z 27.9.2019 účastníkom správneho konania uviedol, že rozhodnutie sa bude týkať všetkých sporných nehnuteľností, ktoré sú predmetom konania na KS v Trnave vo veci vedenej pod sp. zn. 26 Co/20/2018 a KS v Trnave pri žiadaní začať konanie podľa § 17 od. 5 zákona č. 229/1991 Zb. nešpecifikoval konkrétne nehnuteľnosti z LV č. XXX, o ktorých sa má rozhodnúť. Podľa žalovaného je v záujme účastníkov rozhodnúť o všetkých sporných nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX. Z historického hľadiska boli nehnuteľnosti evidované spoločne, pôvodne na LV č. XXX, preto by bolo nevhodné nerozhodovať o všetkých parcelách. Žalovaný nesúhlasí ani s námietkou, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX nespĺňajú definíciu poľnohospodárskeho pôdneho fondu podľa zákona č. 53/1966 Zb. Pokiaľ sa žalobca nestotožnil so zaradením pozemkov do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, na ktoré sa vzťahuje § 1 ods. 1 písm. a) zákona č. 229/1991 Zb., tak mal požiadať príslušný Okresný úrad, pozemkový a lesný odbor o vyňatie sporných pozemkov z poľnohospodárskeho pôdneho fondu za účelom iného než jej poľnohospodárskeho využitia. Ďalej uviedol, že stavby a pozemky, na ktorých sú stavby postavené a na ktoré rozhodnutie odkazuje v časti II. výroku, neboli ku dňu účinnosti zákona č. 229/1991 Zb. (k 24. júnu 1991) stavbami podľa § 1 ods. 1 písm. c) zákona č. 229/1991 Zb., lebo to boli hospodárske budovy a stavby slúžiace poľnohospodárskej a lesnej výrobe alebo s ňou súvisiacemu vodnému hospodárstvu včítane zastavaných pozemkov.

IV.

Vyjadrenie ďalšieho účastníka konania

11. Ďalší účastník konania súhlasil s názorom žalobcu, že rozhodnutie žalovaného vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť pre absenciu riadneho odôvodnenia. Na druhej strane však súhlasí s žalovaným, že žalobca mal vedomosť o rozsahu sporných nehnuteľností, lebo v oznámení o možnosti vyjadriť sa k podkladom pred vydaním rozhodnutia bolo oznámené, že rozhodnutie sa bude týkať všetkých sporných nehnuteľností, ktoré sú predmetom konania vedeného na KS v Trnave (sp. zn. 26Co/20/2018). Ďalší účastník konania je toho názoru, že všetky nehnuteľnosti vedené na LV č. XXX spadajú pod § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb., lebo sa považujú za obhospodarovanú poľnohospodársku pôdu v zmysle § 1 ods. 2,3 zákona č. 53/1966 Zb. bez ohľadu na to, že slúžili pre školy ako prostriedok na výučbu a hospodárenie školy. Pozemky boli ku dňu účinnosti zákona č. 229/1991 Zb. vo vlastníctve štátu a preto správa prináleží Slovenskému pozemkovému fondu. Ak nehnuteľnosti neslúžili na poľnohospodársku výrobu, mal právny predchodca žalobcu požiadať v súlade s § 14 zákona č. 53/1966 Zb. o odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospod. výrobe alebo podľa § 15 cit. zákona o odňatie súčastí PPF, ktoré nie sú poľnohospodárskou pôdou.

Osobitne v písomnom vyjadrení zo dňa 12.8.2024 sa vyjadril k predloženým znaleckým posudkom účastníkov konania – znalecký posudok C. D. k parc. č. 703/1, 711/1, 711/3 hodnotí ako tendenčný, lebo sa znalec vyjadruje k skutkovým a právnym otázkam mimo rámca znaleckého odboru, rovnako znalecký posudok znalca C. C. A. je mimo rámca jeho znaleckého odboru.

V.

Ďalšie vyjadrenia účastníkov konania

12. Žalobca zotrval na žalobe v celom rozsahu. Správny orgán mal rozhodnúť len o nehnuteľnostiach, pri ktorých vznikli pochybnosti o tom, či ide o nehnuteľnosti, na ktoré sa vzťahuje zákon č. 229/1991 Zb. Vždy je treba posúdiť skutočný charakter nehnuteľnosti a nie len formálny zápis a dotknuté nehnuteľnosti už od roku 1945 slúžili pre potreby uvedenej školy. Stredné odborné učilište poľnohospodárske Rakovice bolo zriadené 1.9.1978 ako pokračovateľ Poľnohospodárskej učňovskej školy z 1.1.1960, ktorá bola následníkom Majstrovskej školy v Rakoviciach od 1.9.1953, a tá zase Vyššej hospodárskej školy v Rakoviciach od 13.12.1945. Odo dňa 1.9.1978, keď nadobudol účinnosť zákon č. 78/1978 Zb. o školských zariadeniach (ďalej len „zákon 78/1978 Zb.“) tak dotknuté nehnuteľnosti tvorili tzv. školské hospodárstvo. Na zákon 78/1978 Zb. nadviazal zákon č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach (ďalej len „Zákon o školských zariadeniach“) účinný od 26.11.1993, ktorý určil inštitút školského hospodárstva takmer rovnako, resp. obdobne ako zákon 78/1978 Zb.

13. Žalobca v podaní zo dňa 25.7.2024 naďalej na žalobe trval, zopakoval argumentáciu zo žaloby a doplnil, že upovedomenie o začatí konania nespĺňa predpoklady § 18 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“). Žalovaný uvedením konkrétnych pozemkov v upovedomení určil predmet konania, pritom v meritórne rozhodnutie sa už týkalo úplne všetkých pozemkov z LV č. XXX, preto bolo zasiahnuté to jeho práv a právom chránených záujmov. Väčšina dotknutých nehnuteľností sa nachádza v areály predmetnej strednej školy v Rakoviciach, k jednej parcele (parc. č. 717/79) nie je prístup zo žiadnej verejnej komunikácie a je obklopená nehnuteľnosťami vo vlastníctve žalobcu, na ktoré sa aj podľa názoru žalovaného nevzťahuje § 1 ods. 1 písm. a) zákona o vlastníckych vzťahov k pôde. Čiže všetky nehnuteľností na LV č. XXX vždy slúžili a doposiaľ slúžia rovnakému účelu, t.j. potrebám školy.

14. Žalovaný v duplike zo dňa 21.8.2024 rovnako zotrval na svojom skoršom vyjadrení.

15. Žalobca vo vyjadrení z 19.11.2025, súc si vedomí novej žalobnej námietky, namieta právomoc správneho orgánu, lebo nebol oprávnený vo veci konať a rozhodnúť. Apeluje na súd, aby túto námietku vyhodnotil ex offico. Poukázal na to, že na Trnavský samosprávny kraj prešla k 1.6.2002 zriaďovateľská funkcia k právnickej osobe v oblasti školstva „Stredné odborné učilište poľnohospodárske Rakovice“ (ďalej len „SOUP Rakovice“) a majetok štátu v správe SOUP Rakovice vrátane nehnuteľností v k.ú. A. zapísaných na LV č. XXX. Ustanovenie § 17 ods. 5 zákona č. 229/1991 Zb. nezakladá právomoc žalovaného rozhodnúť súkromnoprávny spor. Vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v k.ú. A. odvodzuje od ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 446/2001 Z.z. o majetku VÚC, lebo naň prešla zriaďovateľská funkcia k právnickej osobe, ktorá mala štátne nehnuteľnosti v správe. Spor medzi SPF a ním ohľadom prechodu vlastníckeho práva je civilným sporom v zmysle v § 11 zákona č. 446/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov. Žalobca trvá na svojej žalobnej námietke o absencii riadneho odôvodnenia, lebo z neho nevyplýva spôsob zisťovania skutočného stavu pred dvadsiatich rokov zo strany správneho orgánu. Žiadal aby súd vykonal dokazovanie a znalecké dokazovanie v plnej jurisdikcii.

16. Konanie o správnej žalobe bolo pôvodne vedené pred Krajským súdom v Trnave pod sp. zn. 2S/237/2020. Podľa § 3 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 151/2022 Z.z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, začal s účinnosťou od 1. júna 2023 vykonávať svoju činnosť Správny súd v Bratislave (ďalej len „súd“, „správny súd“), na ktorý prešiel od 1. júna 2023 výkon súdnictva v správnej agende z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre. Pred Správnym súdom v Bratislave je prejednávaná vec vedená pod sp. zn. BA-2S/237/2020. V súlade s platným a účinným rozvrhom práce správneho súdu bola vec v zmysle § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti pridelená do senátu 3S správneho súdu.

VI.

Relevantná právna úprava

17. Podľa § 493e zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) v znení účinnom od 01.07.2023, konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.

18. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

19. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu. V rámci správneho súdnictva súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, najmä z toho pohľadu, či toto procesné pochybenie predstavuje takú vadu konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

20. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok), správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

21. Podľa § 3 ods. 5 Správneho poriadku rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

22. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) o začatí konania správny orgán upovedomí všetkých známych účastníkov konania; ak mu účastníci konania alebo ich pobyt nie sú známi, alebo pokiaľ to ustanovuje osobitný zákon, upovedomí ich o začatí konania verejnou vyhláškou.

23. Podľa § 32 ods. 1, 2 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

24. Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

25. Podľa § 47 ods. 1 správneho poriadku, rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu.

26. Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

27. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. zákon sa vzťahuje na a) pôdu, ktorá tvorí poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patrí (§ 1 zákona č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení zákona č. 75/1976 Zb.), a v rozsahu ustanovenom týmto zákonom aj na pôdu, ktorá tvorí lesný pôdny fond (ďalej len pôda), b) obytné budovy, hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti, včítane zastavaných pozemkov, c) obytné a hospodárske budovy a stavby slúžiace poľnohospodárskej a lesnej výrobe alebo s ňou súvisiacemu vodnému

hospodárstvu, včítane zastavaných pozemkov, d) iný poľnohospodársky majetok uvedený v § 20 (písm. d/).

28. Podľa § 17 ods. 5 zákona č. 229/1991 Zb. pri pochybnostiach o tom, či ide o nehnuteľnosti, na ktoré sa vzťahuje tento zákon, rozhodujú príslušné ústredné orgány štátnej správy republiky.

29. Podľa § 1 ods. 2,3 zákona č. 53/1966 Zb. (účinný od 01.09.1966 do 24.6.1992, zrušený pre SR zákonom č. 307/1992 Zb.) o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení zákona č. 75/1976 Zb. (2) Poľnohospodárskym pôdnym fondom je poľnohospodárska pôda obhospodarovaná (orná pôda, chmeľnice, vinice, záhrady, ovocné sady, lúky, pastviny) a pôda, ktorá bola a má byť naďalej poľnohospodársky obhospodarovaná, ale dočasne obrábaná nie je. (3) Do poľnohospodárskeho pôdneho fondu patria aj pozemky, ktoré síce neslúžia bezprostredne poľnohospodárskej výrobe, avšak sú pre ňu nepostrádateľné, ako poľné cesty, pozemky so zariadením dôležitým pre poľné závlahy, vodné nádrže a rybníky potrebné pre poľnohospodársku výrobu, hrádze slúžiace na ochranu pred zamokrením alebo záplavou, ochranné terasy proti erózii a pod.

30. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu (účinného k 30.04.2004, lebo k 01.05.2004 bol zrušený zákonom č. 220/2004 Z. z.) poľnohospodársky pôdny fond tvoria poľnohospodárske pozemky, ktoré sú v katastri nehnuteľností členené na ornú pôdu, chmeľnice, vinice, záhrady, ovocné sady a trvalé trávne porasty. Do poľnohospodárskeho pôdneho fondu patria aj pozemky, ktoré slúžia na zabezpečenie účelu využívania jednotlivých druhov pozemkov; ustanovenia osobitných predpisov zostávajú nedotknuté.

31. Podľa § 2 písm. b) v súčasnosti platného zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je poľnohospodárskou pôdou produkčne potenciálna pôda evidovaná v katastri nehnuteľností (ďalej len „kataster“) ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty.

32. Podľa § 42 ods. 1,2,3 zákona č. 78/1978 Zb. o školských zariadeniach (účinný od 1.9.1978 do 25.11.1993, kedy bol zrušený zákonom č. 279/1993 Z.z. o školských zariadeniach) školským hospodárstvom sa rozumie školský majetok, školské lesy, školské rybárstvo a školské záhradníctvo (ods. 1). Školské hospodárstvo sa zriaďuje na stredných poľnohospodárskych technických školách, na stredných lesníckych technických školách a na stredných rybárskych technických školách (ods. 2). Školské hospodárstvo plní účelové pedagogické poslanie spočívajúce najmä v zabezpečení praktického výcviku žiakov, ich záujmovej odbornej činnosti, v rozvíjaní odbornej a pedagogickej práce učiteľov a v plnení výrobných a dodávkových úloh (ods. 3).

33. Podľa § 37 ods. 1, 2 zákona č. 279/1993 Z.z. (účinný od 26.11.1993 do 01.09.2008, kedy bol zrušený zákonom č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov) školské hospodárstvo sa zriaďuje pri stredných poľnohospodárskych školách, pri stredných lesníckych školách, pri stredných záhradníckych školách, pri stredných vinohradnícko-ovocinárskych školách, pri stredných rybárskych školách a pri stredných odborných učilištiach obdobného zamerania (ods. 1). Školské hospodárstvo je školský majetok, školské lesy, školské záhradníctvo a školské rybárstvo (ods. 2).

34. Podľa § 118 ods. 1, 4, 6 zákona č. 245/2008 Z.z. (§ 118 účinný do 31.3.2015, kedy bol vypustený zákonom č. 61/2015 Z.z.) školské hospodárstvo a stredisko odbornej praxe sú školské zariadenia, ktoré zabezpečujú praktické vyučovanie žiakov strednej odbornej školy (ods. 1). Školské hospodárstvo a stredisko odbornej praxe uskutočňujú vzdelávanie podľa štátnych vzdelávacích programov podľa § 6 ods. 4 príslušnej skupiny odborov vzdelávania, pritom spolupracujú so strednou odbornou školou, ktorá pre žiakov zabezpečuje teoretické vzdelávanie (ods. 4). Školské hospodárstvo a stredisko odbornej praxe poskytuje praktické vyučovanie podľa § 43 stredným odborným školám podľa zmluvy (ods. 6).

35. Podľa § 161da zákona č. 245/2008 Z.z. školské hospodárstvo a stredisko odbornej praxe zriadené podľa predpisov účinných do 31.3.2015 zostáva zachované a vykonáva svoju činnosť za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31.3.2015 až do svojho vyradenia zo siete škôl a školských zariadení a zrušenia.

36. Podľa § 3 ods. 1 písm. b/ zákona č. 446/2001 Z.z. o majetku vyšších územných celkov (ďalej len „zákona č. 446/2001 Z. z.“) do vlastníctva vyššieho územného celku prechádzajú z majetku štátu veci v správe zriaďovateľov stredísk praktického vyučovania a stredísk odbornej praxe bez právnej subjektivity v užívaní týchto stredísk, ku ktorým prechádza zriaďovateľská funkcia podľa osobitného predpisu na vyšší územný celok.

37. Podľa § 3b ods. 1 zákona č. 446/2001 Z.z. do vlastníctva vyššieho územného celku prechádzajú z majetku štátu pozemky pod stavbami vo vlastníctve vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva vyššieho územného celku podľa § 3 a § 3a a osobitného predpisu, vrátane príľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou.

38. Podľa § 3 písm. g) bod 1 zákona č. 416/2001 Z.z. na samosprávne kraje prechádzajú pôsobnosti na úseku školstva: zriaďovanie a zrušovanie škôl a školských zariadení (stredné školy, učilištia, strediská praktického vyučovania, záujmovo-vzdelávacie zariadenia okrem jazykových škôl pri základných školách, základné umelecké školy, domovy mládeže, zariadenia školského stravovania, zariadenia praktického vyučovania, strediská služieb škole, školy v prírode).

39. Podľa § 4a ods. 1 písm. c) zákona č. 542/1990 Zb. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve (účinný od 1.1.1991 do 31.12.2003, zrušený § 40 zákonom č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov) samosprávny kraj pri prenesenom výkone štátnej správy zriaďuje a zrušuje podľa siete škôl a školských zariadení a zoznamu stredísk (pracovísk) praktického vyučovania strediská praktického vyučovania.

VII.

Právne posúdenie vecí správnym súdom

40. Správny súd ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci podľa § 10, § 13 ods. 1 SSP a § 3 ods. 3 písm. b) zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu a administratívneho spisu žalovaného preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu uplatnených žalobných bodov (§ 134 ods. 1 SSP), ako aj priebeh administratívneho konania vychádzajúc zo stavu, ktorý existoval v čase právoplatnosti rozhodnutia (§ 135 ods. 1 SSP v spojení s § 493e SSP), za splnenia procesných podmienok (§ 107 ods. 1 písm. a) SSP) vec prejednal na pojednávaní dňa 18.12.2025 a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Na pojednávaní zotrvali účastníci konania na svojich písomných vyjadreniach, ďalší účastník konania žiadal prihladať na rozsudok KS Košice sp. zn. 6Co/45/2023, v ktorom sa podľa jeho názoru riešila obdobná vec.

41. Predmetom preskúmania správnym súdom je rozhodnutie ministra žalovaného číslo spisu: 5705/2020-420, číslo záznamu: 20186/2020 zo dňa 19.05.2020, ktorým potvrdil rozhodnutie žalovaného č. spisu 5594/2019-430, Z: 50891/2019 zo dňa 08.11.2019 o tom, že na nehnuteľnosti špecifikované vo výroku I. sa vzťahuje § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. a na nehnuteľnosti označené vo výroku II. ako ostatné nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX sa nevzťahuje § 1 ods. 1 písm. a) až c) zákona č. 229/1991 Zb. Medzi účastníkmi je sporné, či nehnuteľnosti špecifikované vo výroku I. (presne uvedené v ods. 2 odôvodnenia tohto rozsudku) slúžili na praktické vzdelávanie žiakov a v dôsledku toho, či ide o majetok žalobcu ako zriaďovateľa stredísk praktického vyučovania, alebo nehnuteľnosti, na ktoré sa vzťahuje zákon č. 229/1991 Zb.

42. Pred zodpovedaním uvedenej otázky je nevyhnutné primárne posúdiť námietku žalobcu na procesný postup žalovaného, ktorý mal rozhodnúť aj o nehnuteľnostiach nad rámec upovedomenia o začatí správneho konania vo veci rozhodnutia podľa § 17 ods. 5 zákona č. 229/1991 Zb.:

- Podľa § 18 ods. 3 správneho poriadku správny orgán upovedomil účastníkov o začatí konania. Správny poriadok neobsahuje žiadnu konkrétnu právnu úpravu toho, čo by malo obsahovať upovedomenie o začatí konania, ale malo by z neho zrejmé, čo bude jeho predmetom a o čom sa v konaní bude rozhodovať. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR listom zo dňa 30.4.2019 upovedomilo žalobcu o začatí správneho konania podľa § 17 ods. 5 zákona č. 229/1991 Zb. ohľadom posúdenia, či sa zákon č. 229/1991 Zb. vzťahuje na nehnuteľnosti vedené na liste vlastníctva č. XXX v katastrálnom území A., obec A., okres B.. V ďalšom texte listu je uvedené, ktorých konkrétnych pozemkov a stavieb sa konanie týka. Administratívne konanie bolo začaté

na základe žiadosti Krajského súdu v Trnave, ktorý konal v súdnom spore pod sp. zn. 26Co/20/2018 o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v k.ú. A., obec A., okres Piešťany (medzi žalobcom: Slovenská republika, za ktorú konal SPF proti žalovanému: Trnavský samosprávny kraj). Následne žalovaný oznámil žalobcovi listom zo dňa 27.9.2019, že po „bližšom preštudovaní spisového materiálu usúdil, že nad rámec upovedomenia o začatí správneho konania je potrebné rozhodnúť o všetkých nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX“ v k.ú. a obec Rakovice, okres B. a vyzval na možnosť vyjadriť sa k podkladom pred vydaním rozhodnutia.

- Súd je toho názoru, že z obsahu upovedomenia vyplýva, aké konanie sa začalo a že predmetom konania je posudzovanie, či sa zákon č. 229/1991 Zb. vzťahuje na nehnuteľnosti vedené na liste vlastníctva č. XXX. Síce sa v upovedomení v ďalšom texte uvádzajú len niektoré parcely z LV č. XXX, z čoho sa účastníci konania mohli domnievať, že sa budú posudzovať len tam uvedené konkrétne parcely, ale práve oznámením zo dňa 27.9.2019 správny orgán doplnil – rozšíril predmet konania definitívne na všetky nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX. Z tohto si súd ustálil, že pred vydaním prvostupňového rozhodnutia boli predmetom prieskum všetky nehnuteľnosti z LV č. XXX, účastníci konania sa k tomu mohli vyjadriť, a preto aj žalovaný nerozhodoval nad rámec svojho oprávnenia. Z tohto dôvodu posúdil súd námietku žalobcu na nesprávny procesný postup žalovaného za nedôvodnú. Z touto námietkou sa vypořiadal aj žalovaný na str. 5 svojho rozhodnutia (v bode VII).

43. Žalobným námietkam, ktoré boli uvedené len odkazom na ust. § 191 ods. 1 písm. e), f), g) SSP a ich textovým znením správny súd vytyka, že sú vo všeobecnej rovine. Žalobca v žalobe bližšie nešpecifikoval, v čom presne spočívajú, preto sa s nimi súd ani nemohol zaoberať. Obligatórnou náležitosťou správnej žaloby je teda povinnosť žalobcu tvrdiť, že rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo jeho časť odporuje konkrétnemu všeobecne záväznému právnomu predpisu, a toto svoje tvrdenie aj právne odôvodniť. Nestačí iba všeobecné tvrdenie, že zákon bol porušený, žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje porušenie zákona. Za žalobné body nemožno považovať ani prostý výpočet ustanovení zákona, ktoré údajne žalovaný porušil, ani ich parafrázu bez akejkoľvek špecifikácie (pozri napr. rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp. zn. 8 Azs 134/2005).

44. Súd dal za pravdu žalobcovi v námietke, že rozhodnutia nie sú dostatočne odôvodnené. Odôvodnenie výroku I prvostupňového rozhodnutia len tým, že ku dňu účinnosti zákona č. 229/1991 Zb. (k 24.6.1991) boli v evidencii katastra záväzne evidované ako pozemky registra „C“ a že užívanie pozemkov školou nevyklučuje § 1 ods. 1 písm. a) zákona č. 229/1991 Zb. je nedostatočné. Síce je v odôvodnení uvedené, že sa žalovaný zaoberal pojmom poľnohospodársky pôdny fond k dátumu k 24.6.1991 podľa zákon č. 53/1966 Zb., ale je to len všeobecné tvrdenie opreté o text právnej úpravy, ktorú neodôvodnil konkrétnou argumentáciou pri každej jednotlivéj parcele z výroku I. V odôvodnení rozhodnutí je síce uvedené odôvodnenie výroku II, že nehnuteľnosti sú dlhodobo neodlučiteľnou súčasťou školy a výchovno – vzdelávacieho procesu ale už nie je odôvodnené, na základe čoho dospeli k záveru, prečo parcely z výroku I tieto vlastnosti nemajú, hlavne ak správny orgán vykonal obhliadku na mieste a v odôvodnení konštatoval, že v čase nadobudnutia účinnosti zákona č. 229/1991 Zb. nehnuteľnosti neslúžili poľnohospodárskej výrobe, ale tvorili majetkovú podstatu školského zariadenia - školského hospodárstva. Súd je toho názoru, že nemožno vychádzať len z textového znenia § 1 ods. 2 zákona č. 53/1966 Zb., v ktorom sú do poľnohospodárskeho pôdneho fondu zaradené okrem iného aj orná pôda a záhrady (akú sú definované parcely vo výroku I), lebo z obhliadky správneho orgánu je zrejmé, že sa nehnuteľnosti rovnako využívajú na vzdelávací proces študentov, pr. sú tam políčka. Z tohto dôvodu súd zrušil rozhodnutia z dôvodu podľa § 191 ods. 1 písm. d) SSP pre nedostatok odôvodnenia výroku I.

45. Aj napriek tomu, že už absencia riadneho odôvodnenia rozhodnutí bola dostatočným dôvodom na ich zrušenie, súd v záujme ďalšieho konania na správnom orgáne posúdil aj námietku o nesprávnom právnom posúdení veci. Súd skúmal, ako posudzoval žalovaný charakter nehnuteľností. Síce žalobca žiada zrušiť obe rozhodnutia v celosti, ale v jeho neprospech znel len výrok I a ďalší účastník konania brojil proti nehnuteľnostiam z výroku II prvostupňového rozhodnutia len vo svojom vyjadrení k správnej žalobe a samostatnú žalobu nepodal, súd skúmal posúdenie charakteru len nehnuteľností vymedzených vo výroku I. Podstatným bolo posúdiť, či nehnuteľnosti z výroku I. slúžili na pedagogické účely alebo na poľnohospodársku výrobu. Súd dospel k záveru, že táto námietka je dôvodná z nasledovných dôvodov:

- Súd vychádzal z toho, že medzi účastníkmi je nesporné a vyplýva to aj z odôvodnenia rozhodnutí, že nehnuteľnosti (pôvodne zapísané na LV č. XXX a aktuálne na LV č. XXX) sa nachádzali pôvodne v PK vložkách 1 a 202, boli skonfiškované rozhodnutím Povereníctva poľnohospodárskej a pozemkovej reformy na základe nariadenia SNR č. 104/1945 Sb. zo dňa 23.8.1945 o konfiškovaní a urýchlennom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa (ďalej len „nariadenie č. 104/1945 Sb.“) v prospech Československého štátu. Nehnuteľnosti vrátane budov boli dané do užívania a správy Štátnej vyššej hospodárskej školy v Rakoviciach, ktorá bola založená v roku 1945, neskôr pokračovala jej činnosť pod rôznymi názvami, pr. 01.09.1978 ako Stredné odborné učilište poľnohospodárske Rakovice a dňa 29. januára 2004 bolo vlastnícke právo k nehnuteľnostiam z LV č. XXX zapísané na Trnavský samosprávny kraj na základe jeho žiadosti. Budovy v areáli novovznikajúcej školy boli po II. svetovej vojne v dezolátnom stave a škola ich postupne zrekonštruovala pre potreby jej fungovania. V rokoch 1949-1950 došlo k zmene rozlohy školského majetku a z pôvodných 750 ha zostalo v užívaní školy 170 ha, ktoré ako majetok školy bol používaný na inú než poľnohospodársku výrobu, konkrétne na výučbu, praktický výcvik študentov v oblasti poľnohospodárstva. Škola vzdeláva žiakov na odbornej stredoškolskej úrovni v oblasti poľnohospodárstva nepretržite takmer 75 rokov. Taktiež medzi žalobcom a žalovaným nebolo sporné, že nehnuteľnosti uvedené vo výroku II. prvostupňového rozhodnutia nespádajú pod § 1 ods. 1 písm. a) až c) zákona č. 229/1991 Zb.

- Nehnuteľnosti (všetky zapísané na LV č. XXX, vrátane uvedených vo výroku I) slúžili od roku 1945, kedy bola založená Štátna vyššia hospodárska škola v Rakoviciach, na pedagogické účely všetkým školám (bez ohľadu na ich dobové označenie) zameraným však vždy na výučbu v oblasti poľnohospodárstva. Aj z odôvodnenia rozhodnutí správnych orgánov vyplýva, že nehnuteľnosti boli pridelené do správy Štátnej vyššej hospodárskej školy, slúžili na pedagogické účely, vzdelávanie účely a praktický výcvik žiakov. Je nepochybné, že po konfiškácii majeru podľa nariadenia č. 104/1945 Zb. sa stal jeho vlastníkom Československý štát, ktorý správu odovzdal Správe majetku pre pozemkovú reformu a tá neskôr už spomínaným štátnym vyšším školám.

- Nástupníckym štátom Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa stala Slovenská republika (čl. 1 ods. 2 ústavného zákona č. 542/1992 Zb. o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky), na ktorú prešlo aj vlastníctvo k nehnuteľnostiam na LV č. 609 podľa čl. 3 ods. 1 písm. a) ústavného zákona č. 541/1992 Zb. o delení majetku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky medzi Českú republiku a Slovenskú republiku a jeho prechode na Českú republiku a Slovenskú republiku. Zo Slovenskej republiky prešlo vlastnícke právo k uvedeným nehnuteľnostiam na žalobcu podľa § 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 446/2001 Z.z., pretože žalobca sa stal zriaďovateľom školy v Rakoviciach na základe § 4a ods. 1 písm. c) zákona č. 542/1990 Zb. Samotný žalovaný v rozhodnutí konštatoval, že nehnuteľnosti na čl. 609 už pred posudzovaným obdobím (24.6.1991, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 229/1991 Zb.) slúžili a tvorili majetkovú podstatu školského zariadenia, ktorého hlavným poslaním bolo zabezpečovať praktický výcvik žiakov a plniť účelové pedagogické poslanie. Žalovaný pri zrealizovaných terénnych obhliadkach zistil stav užívania nehnuteľností (aj parciel z výroku I.) a nepoprel, že by niektorá z parciel neslúžila na pedagogickú činnosť. Taktiež nebolo sporné, že ani v čase po nadobudnutí účinnosti zákona č. 330/1991 Zb., ktorým bol zriadený Slovenský pozemkový fond, neboli nehnuteľnosti v správe SPF, ale vždy v správe školy.

- Správny súd dospel k záveru, že nehnuteľnosti uvádzané vo výroku I v prvostupňovom rozhodnutí, o ktoré ide v predmetnej veci, nepatria do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, ale slúžili pedagogickému a vzdelávaciemu účelu, preto sa na ne nemôže vzťahovať § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. Z vyjadrení správnych orgánov v odôvodnení rozhodnutí vyplýva, že pozemky (špecifikované vo výroku I) svojim umiestnením a využitím tvoria neoddeliteľný celok so stavbou. „Nehnuteľnosti, keďže slúžili praktickému výcviku žiakov, nie je možné považovať za výrobný prostriedok, umožňujúci dosiahnuť sebestačnosť vo výrobe základných potravín (§1 ods. 1 zák. č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu), preto tieto nehnuteľnosti nemohli slúžiť poľnohospodárskej výrobe a netvorili poľnohospodársky pôdny fond.“ (rozsudok KS Nitra sp. zn. 7Co/251/2012, dňa 19.3.2013). Opačné rozhodnutie správneho orgánu podľa názoru správneho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

- Súd dodáva, že zákon č. 446/2001 Z.z. v § 3b ods. 1 upravuje prechod vlastníctva k pozemkom, na ktorých sú postavené stavby vo vlastníctve vyššieho územného celku. Určujúcim je vlastníctvo vyššieho územného celku k stavbe podľa § 3 ods. ods. 1 písm. b) zákona č. 446/2001 Z.z. (čo v

predmetnej veci bolo splnené a vlastníkom budov je žalobca), od ktorého sa následne odvíja aj jeho vlastníctvo k pozemku pod touto stavbou vrátane príľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou. Možno teda ustáliť, že vlastníctvo k pozemkom sa určuje od stavby k pozemku a nie opačne od pozemku k stavbe. Úmyslom zákonodarcu pri prijatí § 3b ods. 1 zákona č. 446/2001 Z.z. bolo majetkovoprávne usporiadať do vlastníctva vyššieho územného celku pozemky, ktoré sú vo vlastníctve štátu a sú zastavané stavbami vo vlastníctve vyšších územných celkov. Stavby prešli v rámci reformy verejnej správy z majetku štátu zo správy taxatívne uvedených správcov do vlastníctva vyšších územných celkov podľa zákona o majetku vyšších územných celkov a podľa zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení zákona č. 416/2001 Z. z. Predmetom usporiadania podľa tohto ustanovenia sú zastavané pozemky, ktoré spolu so stavbami do vlastníctva vyšších územných celkov neprešli, pretože boli v správe iného štátneho subjektu ako stavba, a preto nespĺňali zákonné podmienky na prechod do vlastníctva vyšších územných celkov. Zastavané pozemky podľa § 3b návrhu zákona prejdú do vlastníctva vyššieho územného celku vrátane príľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou.

- Správny orgán mal vychádzať zo skutočného charakteru dotknutých nehnuteľností a nie zo zápisu v katastri nehnuteľností (rozhodnutie NS SR sp.zn. M-Sždov 13/02 zo dňa 1.9.2003 konštatoval vo vzťahu k zákonu č. 229/1991 Zb., že „zákon pri rozhodovaní správneho orgánu o nevydaní, resp. vydaní pozemku oprávneným osobám neukladá správne orgánu povinnosť rozhodnúť podľa toho, ako je pozemok označený v katastri nehnuteľností.“).

- Podľa názoru správneho súdu zákon č. 446/2001 Z.z. možno považovať za špeciálny zákon vo vzťahu k zákonu č. 229/1991 Zb. a nadobudnutie vlastníctva k nehnuteľnostiam slúžiacim na pedagogické účely, resp. právny režim k nim, treba odvíjať najskôr od zákona č. 446/2001 Z.z. a až keď tento zákon osobitne neupravuje danú problematiku vo vzťahu k nehnuteľnostiam, možno postupovať podľa zákona č. 229/1991 Zb. Žalovaný takto nepostupoval a primárne vychádzal zo zákona č. 229/1991 Zb., ktorý síce upravuje jeho kompetenciu, no nemožno ho vykladať izolovane od ostatných právnych noriem.

46. Súd nepripustil vykonanie navrhovaných dôkazov, výsluch svedkov, nenariadil znalecké odkazovanie a dokazovanie súkromnými znaleckými posudkami, lebo preskúmal zákonnosť rozhodnutí v medziach žalobných bodov, vychádzal zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy a nepovažoval to za potrebné pre rozhodnutie veci. Správny súd je v tomto prípade súdom skutkovým, jeho úlohou je primárne podrobiť prieskumu zákonnosť rozhodnutí a postupu správnych orgánov a nie vykonávať dokazovanie a nahrádzať funkciu správnych orgánov.

47. Sumarizujúc správny súd uvádza, že žalobou napadnuté rozhodnutie ministra ako aj prvostupňové rozhodnutie ministerstva vychádzajú z nedostatočného odôvodnenia a z nesprávneho právneho posúdenia veci a , čo spôsobuje ich nezákonnosť a je dôvodom na ich zrušenie podľa § 191 ods. 1 písm. c), d) SSP a vrátenie vecí orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 191 ods. 3 písm. a) SSP.

48. Právnym názorom, ktorý vyslovil správny súd v zrušujúcom rozsudku, je orgán verejnej správy v ďalšom konaní viazaný. Ak orgán verejnej správy v ďalšom konaní nepostupoval v súlade s právnym názorom správneho súdu a správny súd opätovne zrušil rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy z tých istých dôvodov, môže správny súd i bez návrhu v zrušujúcom rozsudku uložiť orgánu verejnej správy pokutu (§ 191 ods. 6 SSP). Žalovaný v ďalšom konaní bude na zistený skutkový stav aj s ohľadom na charakter užívania nehnuteľností prihliadať, bude vychádzať z zistení ohľadom účelu využitia nehnuteľností pred účinnosťou zákona č. 229/1991 Zb., ako aj z právnych predpisov uvedených v tomto rozhodnutí a opätovne rozhodne o žiadosti KS v Trnave v intenciách právneho názoru vysloveného súdom v tomto rozsudku.

49. Súd neprihliadal na žalobné body uvedené vo vyjadrení z 25.7.2024 (ods. 13 tohto rozsudku) ani žalobné body nového právneho zástupcu žalobcu predostreté až po lehote na podanie správnej žaloby (v podaní zo dňa vo vyjadrení z 19.11.2025, vid' ods. 15 tohto rozsudku). Vzhľadom na dispozičnú zásadu (§ 5 ods. 5 SSP) nie je súdny prieskum absolútny, ale je vymedzený rozsahom žaloby a žalobných bodov. Úlohou správneho súdu pri výkone správneho súdnictva nie je nahrádzať činnosť orgánov verejnej správy pri zisťovaní skutkového stavu, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a

rozhodnutí, či pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou orgán verejnej správy rešpektoval príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Zároveň, správny súd vzhľadom na svoju procesnú pozíciu nad stranami, nevyhľadáva za žalobcu dôvody nezákonnosti rozhodnutia, či postupu orgánu verejnej správy v konaní, nakoľko práve tieto skutočnosti (konkrétne tvrdenia žalobcu o nezákonnosti a v čom bol v jej dôsledku ukrátený na svojich právach) majú tvoriť obsah žaloby a určovať rozsah preskúmania zákonnosti rozhodnutia súdom, ktorým je súd viazaný. Podľa § 183 SSP možno rozšíriť správnu žalobu alebo doplniť správnu žalobu o ďalší žalobný návrh alebo o ďalšie žalobné body len v lehote ustanovenej na podanie žaloby. Rozšírením rozsahu napadnutia rozhodnutia sa chápe nielen rozšírenie žaloby o ďalšie výroky, ale aj o rozšírenie žalobných dôvodov, t. j. vytknutie ďalšieho rozporu so zákonom alebo uvedenie ďalšieho porušenia žalobcových práv. (BARICOVÁ, Jana. § 183 [Rozšírenie a doplnenie správnej žaloby]. In: BARICOVÁ, Jana, FEČÍK, E., F., E., FILOVÁ, Anita a kol. Správny súdny poriadok. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2018, s. 919.)

50. Súd sa oboznámil z obsahom rozsudku KS Košice sp. zn. 6C/45/2023 zo dňa 19.03.2024 (žalobca: Košický samosprávny kraj a žalovaný: SR, SPF) o určenie vlastníckeho práva a dospel k záveru, že v tomto prípade nemožno z nemu vychádzať v zmysle predstáv ďalšieho účastníka konania, lebo v tom konaní posudzované nehnuteľnosti boli preukázateľne v správe Slovenského pozemkového fondu a nie v správe zriaďovateľov stredísk praktického vyučovania a stredísk odbornej praxe bez právnej subjektivity.

51. O práve na náhradu trov konania rozhodol správny súd podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, o ktorej výške rozhodne správny súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením podľa § 175 ods. 2 SSP.

52. O trovách konania ďalšieho účastníka správny súd rozhodol podľa § 169 SSP, podľa ktorého ďalší účastník má voči účastníkovi konania, ktorý nebol v konaní úspešný, právo na náhradu trov konania, ktoré mu vznikli v súvislosti s plnením povinností, ktoré mu správny súd uložil. Správny súd ďalšiemu účastníkovi v tomto konaní žiadne povinnosti neukladal, a preto mu žiadnu náhradu trov konania proti žalobcovi nepriznal.

53. Toto rozhodnutie senát Správneho súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú je možné podať prostredníctvom Správneho súdu v Bratislave na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V kasačnej sťažnosti sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.